

KFOR HQ
Pristina
Kosovo

2003-08-31

Öv Per Lennerman resebrev 2 från Kosovo

Då var det dags att på nytt skriva några rader om det dagliga livet i Kosovo.

När jag skrev det förra brevet kändes det som om hela världens bördor vilade på just mina axlar. Nu med ytterligare några dagars tjänstgöring är jag förvånad över hur pass fort det trots allt går att "komma in i matchen". Visst finns det mycket kvar att sätta sig in men det går lättare och lättare. Bördan på mina axlar har lättat högst väsentligt och jag ser framtiden an med tillförsikt.

Det här med internationell tjänst innebär ju att man på olika sätt möter andra "kulturer" vilket jag upplever som både lärorikt och trevligt. Min närmaste chef är en mycket sympatisk brittisk brigadgeneral med en stor portion humor. Han har varit här i drygt nio månader och är rätt igenom brittisk. Härlig humor, hetsar inte upp sig i onödan och allmänt lätt att ha att göra med. Varje fredag har han ett möte som en förberedelse inför lördagens "Top Ten" redovisning för stabschefen (COS) och Chefen för KFOR (COMKFOR). Det handlar bara om att med några ord beskriva de viktigaste aktiviteterna som respektive avdelning håller på med (normalt 3-4 st). Jag har varit med på två av dessa mötena och den effektiva mötestiden torde inskränka sig till någonstans mellan 15 och 30 min. Men eftersom vi befinner oss i en multinationell miljö kräver dessa möten lite extra. I fredags åkte vi upp till högkvarteret för den "Franska brigaden" där vi avnjöt en lunch på den franska restaurangen som finns där. Säg vad man vill om fransmän men de har ju en viss vana att uppträda "worldwide". Champagne som entrédrink därefter en trerätters meny med allt från gåslever/sniglar över oxfile/ankbröst vidare till en fantastisk dessert. Bara för att Ni inte skall bli alltför avundsjuka kan jag meddela att det inte belastar statens medel utan var och en fick betala för sig. Dock får man väl anse 180:- som mycket prisvärt.

Jag tänkte ägna dagens resebrev åt Film City, det är den plats på vilken KFOR:s Högkvarter (KFOR HQ) är "grupperad". Ni som är officerare vet ju vad gruppering i bebyggelse innebär, detta är något snarlikt men jag avser utveckla ämnet då Ni annars skulle kunna få felaktiga associationer.

Namnet Film City kommer sig av att platsen ifråga var centrum för filmindustrin i Kosovo och den byggnad som finns kvar från den tiden utgör också den huvudsakliga huskroppen för KFOR HQ. Utifrån torde Film City vara tämligen likt ett amerikanskt fängelse. Dubbla staket runt hela campen inklusive dubbla taggrådslingor högst upp och övervakningskameror. Dessutom är staketet täckt med tjocka gråa plastmadrasser så att Du varken kan se in eller ut om Du inte klättrar upp på en stege eller befinner Dig i en byggnad. Det totala området är knappt en km² stort vilket är större än vad man tror. I och med att området ligger på en höjd så är träningsspåret på 3 km kuperat.

Detta att Film City ligger på en höjd i utkanten av Pristina innebär att jag från mitt tjänsterum har en härlig vy och kan se hela centrala Pristina. Med tanke på stadens yta, vilket jag uppskattar till ca 4 x 4 km dvs 16 km² är det förvånansvärt att invånarantalet pendlar någonstans mellan 6-800 000 invånare. Den högre siffran avser vintertid då många söker sig till Pristina. Jag är övertygad att Boverket aldrig skulle godkänna antalet människor per rum i Pristina.

Nå åter till Film City och en kort jämförelse från min tjänstgöring i Sinai 1978. Utöver att det finns arbetsrum och förläggningar finns det över huvudtaget inga likheter mellan Camp Baluza och Film City. För det första är alla lokaler försedda med air-condition vilket är behagligt då temperaturen hittills alltid varit över 30° dagtid. På Baluza fanns det två enkla mässar (off och uoff/övr) och en radiostation i form av Radio Malish som sköttes av frivilliga på bataljonen under kvällstid. På Film City har i princip varje nation en egen mäss, National Support Element (NSE). De större nationerna har lokalanställda som sköter servering mm. Totalt finns det ca 10-12 "pubar" av detta slaget. Men som inte det vore nog finns det dessutom 8 st restauranger som drivs av kontrakterade entreprenörer. Det finns allt från Thai-mat via turkisk, fransk, nordisk till en amerikansk Burger King restaurang som ligger tio meter från ingången till det svenska NSE:t.

Normalt finns det ingen anledning att besöka dessa restauranger om det inte är något särskilt då maten som serveras i den gemensamma matsalen är mycket god. Det finns alltid minst tre rätter att välja mellan till lunch och middag dessutom finns det en liten salladsbar med sallad, räkor, tonfisk, makrill eller något liknande. Med andra ord går det ingen nöd på en i detta avseende, tvärtom får man se upp så att inte kroppen sväller.

I en internationell matsal kan de mest oväntade saker inträffa. På söndagarna är det brunch i stället för vanlig frukost det är nästan ingen skillnad på utbudet utan det är tiden när matsalen öppnar som avgör det är brunch och inte frukost som serveras. Nåväl, min standardfrukost består av en tallrik havregrynsgröt en mjuk smörgås med ost och tomat på. I morse när jag skulle äta frukost tog jag min gröt med socker och mjölk och satte mig bredvid en av de andra svenskarna. Döm om min förvåning när jag tar den första skeden och upptäcker att det är köttfärssås med socker och mjölk. Jag kan bara meddela att jag som alltid äter upp det jag tagit på tallriken avstod denna gång. Mina svenska kamrater kan intyga att köttfärssåsen hade exakt samma konsistens och färg som havregrynsgröt. Så Ni behöver inte gå och vara oroliga för att jag håller på och tappa synen och bli blind.

Inom området finns det två stycken volleybollplaner, en liten basketplan och två stora kompletta "gym". Det amerikanska "gymmet" är i huvudsak inriktat mot styrka och med en mindre del maskiner för kondition. I "Nato-gymmet" råder det motsatta förhållandet, fullt med löpband, motionscyklar, rodd- och stepmaskiner och något mindre antal maskiner och redskap för styrketräning. "Gymmen" är öppna dygnet runt så det finns inget att skylla på om man inte tränar.

I övrigt finns det mesta på området. Bibliotek där Du kan låna både böcker, videos och CD. I min egenskap av Branch Head (avdelningschef) har jag två datorer på mitt tjänsterum, dels den öppna som är ansluten till Internet och som jag använder för att skicka e-mail till Er, dels den "hemliga" som är ansluten till Natos intranet. Men för övriga som inte har tillgång till en öppen dator på sin arbetsplats finns det naturligtvis ett Internetcafé som är kostnadsfritt.

Finns det då inget mer inom området? Självklart finns det ytterligare en typ faciliteter. Vid KFOR HQ tjänstgör ett antal kvinnor och hur skulle en kvinna kunna klara sig utan en shoppingtur då och då. Längs "huvudgatan" finns därför inte bara restauranger utan också ett stort antal PX-butiker med allt från parfym, tv, elektronik, kläder, vin, sprit, mat, kläder mm, mm. Det innebär att på lördag eftermiddag och under söndagen ser det nästan ut som Drottninggatan i Stockholm med allt folk som kommer utifrån bataljonerna för att shoppa lite.

Hur bor man då? Som överste har Du ett litet enkelrum med toalett och dusch på rummet. Något plastigt och kalt då alla förläggningar och även huvuddelen av arbetslokalerna, inkl mitt tjänsterum, består av en typ av containrar så kallade Corimecs. Man kan närmast beskriva det hela som ett slags Legobitar för byggande av tillfälliga boende- och arbetslokaler. Precis som Lego kan de fogas ihop på både längden, tvären och höjden. Övrig personal bor i dubbelrum med gemensam dusch och toalett i korridoren.

Slutligen kan jag meddela att Ni inte behöver vara oroliga för min säkerhet då jag befinner mig på Film City ty utöver stängsel, taggtråd och teknisk övervakningsutrustning inkl kameror vaktas Film City av en ungersk vaktbataljon på drygt fyrahundra man.

Lev väl!

Per